

Zij en de Pékinees

DOOR

NANNIE VAN WEHL

We hebben 't in een groot dagblad kunnen lezen — een school in Engeland, was 't niet in Hazlemere — waar de dochters der aristocratie konden leeren hoe ze haar lievelingen konden pedicuren en manicuren en de tandjes schoon houden. Nu zullen de dochters der democratie zich ook wel gaan bekwamen in dat nuttige werk en er een zoet stuivertje aan gaan verdienen. Enfin — dan heeft ook zelfs dat weer zijn goede zijde.

Ik begrijp 't niet. Dit bericht wierp voor mij een oud probleem op.

Ik begrijp het niet.

Hoe ouder ik word, hoe meer ik er over ga tobben. Omdat ik na lange meditatie toch al achter vele dingen ben gekomen, en zeker weet, dat ik achter nog veel méér zal komen, als ik maar tijd van leven heb. Maar of ik ooit het hondsche probleem zal kunnen oplossen — ik wanhoop er aan. En van menig bezoek kom ik de huisdeur uit, paf van binnen, met méér opborrelende redeneeringen en aanklachten in me, verstikt, dan goed is voor mijn zenuwgestel.

Ergens in een huis, waar ik geregeld kom, scharrelt een lage, dikke, sterke dabbel. Ofschoon hij weet, dat ik hem niet luchten of zien kan, begroet hij me altijd door met een geweldige kracht rommelom mijn eene, rommelom mijn andere been te loopen. Ik sta niet erg stevig op mijn beenen en heb dan de grootste moeite, staande te blijven. Zoo moet ik zien, dat ik de gang door kom naar de huiskamer. Klachten worden niet aangenomen, verzoeken niet verhoord. „Polleke is lief”. In de suite zijn meerdere goed zichtbare gaten in de echte Perzische kleeden. Op mijn

kreunend, jammerend klagen daaromtrent weet ik nu eens en voor altijd: „Polleke wordt nerveus als er gasten zijn.” Er zijn nu eenmaal altijd gasten. Dan hoort Polleke in de schuur, maar ach, Polleke is lief.

Eens was ik op diner in dat huis bij de lieve Polleke.

Ik draag altijd goed passende schoenen, waar mijn voeten niet bovenuit schuimen. Brrr, die riempjes in die weeke massa's! Zusteren, zusteren toch!

Wij, opstaan van tafel. Twee dames, een nerveuze beweging naar den vloer. Eén staat daarna op. Van de ander — een gesmoorde kreet — een radeloos mij grijpen aan mijn passeerenden rok. Haar voeten hadden geschuimd boven haar schoenen, als beslag met te veel gist. Ze had ze uitgedaan. Nu moesten ze weer aan. Polleke had van één het goudbrocaten contrefort geheel geconsumeerd.

Dienzelfden middag had ik op Marlot twee dames met haar kousenvoeten op haar schoentjes gezien — o, zusteren, zusteren!

Ergens anders — een zuster van deze Polleke: Olleke. Krijgt een jonkie: Kijkt er niet naar om. De suite is gezellig, lekker warm — in de mand ligt het verlaten jonkie en piept aanhoudend. Net of je telkens met een natte kurk over een ruit gaat. Na een uur vraag ik, hoe men dat uithoudt? „Ach! die stoute Olleke! Is Olleke er weer af? Kom hier, hoor, stoute Olleke.” Olleke wordt bij haar plicht gezet. Even later gaat de natte kurk weer over 't glas en zoo blijft dat. Olleke wil veel liever op en neer wandelen tusschen mij, die in een groote stoel voor 't vuur zit, en 't vuur. Bij den grooten haard draait ze heel plezierig om. Haar

staart zwiert. Ik kijk ernaar. Tracht in dat zwierige zwieren vertroosting te vinden voor de kurk op de ruit.

Een driftige stem van de vrouw des huizes: „Zie je nu niet, dat Olleke telkens bijna den staart brandt?”

Ik schiet in den lach. — „Nou, daar is tie dan toch zeker zelf bij.” — Tjeekje, Tjeekje. De familiebetrekking tusschen de meesteres van Olleke en mij is nauw genoeg, om zonder een blad voor den mond te nemen te zeggen waar 't op staat. Er wordt zelfs sentimenteel herinnerd aan de eens poezele handjes mijner nu bijna volwassen lievelingen, als ze vroeger om 't vuur speelden. Welke vergelijking ik zeer verre werp, waardoor ik opnieuw gekapitteld werd.

Ook omtrent Olleke ben ik vaak heelemaal paf. En begrijp 't niet. Begrijp 't niet. Ik zou nog een boekdeel kunnen schrijven over al wat Olleke in dat huis aan onstuur brengt.

Een lijdende vriendin van me. Elite mensch. Naar geboorte, naar rang, naar geest en begaafdheid vooral. Voor maanden veroordeeld tot leven van bed op divan — en bed en divan in aaneengrenzende kamer en serre.

Een schoone zomerdag. Zij in haar serre, op haar divan. Ik er naar toe, als naar geestelijke laving. Tenminste, als haar hondje maar op visite is in de keuken.

Reeds op mijn weg erheen verwensch ik het kleine, witte gedierte. De levende kluwen. De levende groote kwast, die altijd door zichzelf uitschudt. En dan dat lawaai, dat er uit opstijgt. Het verscheurt mijn trommelvlies.

De serredeuren staan wijd open, maar zijn gebarricadeerd met stoelen en breede horren. Ach hemeltje! De draak is aanwezig. Uit de kwast, die zich uitschudt, scheuren de geluiden los. Ik verwensch. Ik vloek in mezelf. Ik tracht me verstaanbaar te maken en te vragen, of ik een hor mag weghalen, want ik kan er niet over stappen. Ze vangt de kluwen en drukt 'm tegen zich aan. De geluiden scheuren, ketsen feller nog. Haar gezicht duidt vermoeienis aan. Haar handen zijn net zoo prachtig geschikt om zijn verwenschten gorgel. Het is warm vanochtend. Tropenkoller heb ik zeker. „Worg 'm dan toch!” denk ik rustig. Ze doet 't niet. Ze wil met één hand aaien. En ziet, daar rukt hij zich los, is ineens weg, naar buiten.

Zij, met de aangeleerde rust van wie onrust met weken achteruitgang moet bekoopen: „Wil je even probeeren hem in de keuken te jagen? Op den rijweg is 't zoo gevaarlijk.”

Ik doe het. Ik den tuin in. Het experiment gelukt nogal. Ik kan zweren, dat ik hem uit zuivere loyaliteit niet den trap heb gegeven, die ik hem zoo dubbel en dwars en van harte gunde.

„Ach, wil u even op 'm letten?” vraag ik vriendelijk over de keuken-onderdeur, waarvan ik 't slot nog eens navoel, als ik 't achter het witte kluwen heb gesloten. Ik wacht 't antwoord niet af en ga naar de serre en heb een kwartier geestelijke verkwikking.

Daar — kwam hij met de juffrouw mee binnen, die de koffie bracht? We weten 't niet. Hij is er en de juffrouw al lang niet meer. Hij schudt zich uit over den grond, hij keft oorverscheurend. En dan ineens — er rammelt wat. De barricadeerende hor heb ik er niet goed meer voorgezet. Er is een kleine

opening gebleven. Is hij door die opening ontsnapt? Ik heb 't eerlijk niet gezien. Mijn gastvrouw ook niet. Toch heeft er wat gerammeld.

„Hij kruipt wel eens onder de meubels in de kamer.”

Ik ga kijken, 'm verwenschend. Nergens.

„Dan istie er uit. De rijweg is gevaarlijk.”

Ik ga kijken. Zie niets, hoor niets. In de keuken is hij ook niet. Ik breng verslag in de serre.

„Hij is ter niet.”

„Kijk je misschien even in den achtertuin?”

In den achtertuin wéet ik tenminste, dat de seconden van mij zijn. Het weer is prachtig, de bloemen geuren. Enkele seconden geniet ik in den achtertuin. Terwijl denken mijn paffe hersens: „Zóó iets ontbreekt me nog! Hoe is 't in 's hemelsnaam mogelijk.”

Ik zie niets en ik hoor niets. En dan ga ik terug. En dan komt daar tot mijn ontzetting, waarlijk, mijn lijdende vriendin langs het hek van den voortuin terug. Buiten op den weg is ze geweest! En het verwenschte ongedierte houdt ze vast, terwijl het schudt en snerpt en krijt.

En zoo'n heete dag als nu is kwaad voor haar! En ze mag niet anders doen dan de stappen van bed naar divan.

Toen ik 'm weer in de keuken geconsigneerd had, ditmaal met zijn riem om, aan den poot van de keukentafel, heb ik 't uitgezegd in diepen ernst, omdat ik er anders in gestikt zou zijn:

„Leg 't me uit, hoe dit kan. Jij, met je eruditen geest, jij, met zooveel belangstelling, jij, met je eigen vlam brandend in je — hoe wil je dit verdragen! Hoe kun je dit verdragen?”

Ze wist heel goed, dat ik 't niet over dezen eenen keer had. Ik had al zooveel meegemaakt van gestoorde gesprekken en zorg om het weglopende mormel.

Toen keek ze me vol en rustig aan en zei: „Je moet niet vergeten, ik heb geen kinderen.”

Nu was eigenlijk voor mij het oogenblik gekomen om beschaamd te zwijgen en beschaamd weg te gaan. Maar we waren zóó goede vriendinnen, dat ik toch nog uit dorst barsten: „Maar zou je denken, dat ik ooit van een van mijn kinderen dit soort menschonteerende last en kwelling heb behoeven te verdragen?”

En zij, rustig nog steeds: „Je begrijpt 't niet.”

„Neen, ik zal 't nooit begrijpen,” zei ik en toen was toch het oogenblik gekomen om beschaamd te zwijgen en beschaamd weg te gaan. En zij, de eenige van wie ik gehoopt had, dat ze 't eens zou uitpraten met me, ze liet me voorgoed in den steek. Nu zal ik 't nooit begrijpen.

Verkeerd opgevoede honden, zult u zeggen. Zeker, maar waar zijn dan de goed opgevoede? Want ik heb u nog niet eens verteld van die twee honden, die nooit van hun leunstoel, ieder aan den kant van de kachel, verdreven mogen worden op straffe van bulderend lawaai, hóe koud je als gast in die kamer arriveert. Of van den hond, die juist altijd gaat liggen vóór 't groote raam, onder 't wankele tafeltje, waar de gastvrouw haar zalige thee met overheerlijke gebakjes op heeft. En dan zit je samen voor 't raam en je zegt zoo in 't gesprek: „Kijk eens” — en dan vliegt hij overeind, het tafeltje omver, de thee plassend over de schoteltjes. Of van den hond, die altijd vecht met een ander, en dan heeft ie een allervreeselijkste

schouderwond, waar de veearts al meermalen aan te pas is gekomen, en dan bijt hij zoo vaak 't verband er af, dat zijn meesteres 'm in 's hemelsnaam maar zonder verband laat loopen. En dan ligt hij vóór je, de afgrijselijke schouderwond vlak voor je zichtbaar, terwijl je je thee drinkt. En je hart draait in je lijf om. En de gastvrouw steunt, het gelaat in de handen: „O, kijk eens, ik kan er haast niet naar kijken! Als ik maar thuis was geweest! Ik schei ze altijd met een emmer water, maar nou hebben twee werklui, goedbedoeld, ze van elkaar getrokken. Ach, ach, ach!” En ze valt haast flauw, maar 't moet dan ook meer dan bar zijn geweest, zoiets als de honden van Be-reisde Roel... Of van den hond — en dan drink je thee

— en dan denk je: „Hè, die trosnarcissen zien er nog zoo goed uit en toch schijnen ze al leelijk te zijn gaan ruiken. Mag ik ze een eind wegzetten?” Ze verhuizen in de andere kamer. Maar de geur blijft, wordt sterker. En dan is 't die hond! Die hond! En alweer wou je, dat je alle honden kon doen uiteen vallen in hun atomen, en dat er toch eens iemand was, die 't je uitlegde, waarom een mensch zich zóóveel moeite, zóóveel zorg, zóóveel onkosten op den hals haalt. Wat een verhalen heb ik nog, wat een vreeselijke verhalen. Hoe onbegrijpelijk is dat alles. Of zou 't waar zijn, dat een mensch niet buiten zijn ergernis kan? Dat ik mijn ergernissen ergens anders heb en de ergernis-loozen 't zoeken bij een hond?